

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Kazakistan Rusya'dan Uzaklaşıyor mu?

Haber:

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in 17 Haziran'da katıldığı St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu'nun genel toplantısında, Kazakistan'ın sözde Lugansk ve Donetsk cumhuriyetlerinin bağımsızlığını tanımadığını belirtti.

Rus devlet televizyonu RT ve Rossiya Segodnya medya grubunun genel yayın yönetmeni Margarita Simonyan'ın, Kazakistan'ın Ukrayna'daki özel operasyona bakışı hakkındaki sorusuna yanıt olarak Tokoyev şöyle dedi: "Genel olarak ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı dünya çapında etkin bir şekilde araştırılsaydı, o zaman şu anda Birleşmiş Milletler üyesi olan 193 ülke yerine dünyada 500 veya 600'den fazla ülkenin ortaya çıkacağı tahmin ediliyor. Tabii ki kaos olacak. Bu nedenle Tayvan, Kosova, Güney Osetya veya Abhazya'yı tanımıyoruz. Görünen o ki bu ilke, bize göre Lugansk ve Donetsk'in olduğu yarı devlet bölgelerine de uygulanacaktır."

Yorum:

Tokayev'in St. Petersburg Forumu'nda Putin'in huzurunda Lugansk ve Donetsk cumhuriyetlerinin tanınmaması hakkında yaptığı açıklamalar güçlü bir protestoya neden oldu ve pek çok kişi tarafından da bağımsız bir dış ve iç politika izleyen ve Kremlin için hoş olmasa da kendi bakış açısını ifade edebilen bağımsız bir liderin cesur bir adımı olarak görüldü.

Birtakım patırtıların ardından bazı gazeteciler ve uzmanlar, Putin'in Tokayev'den böyle bir adımı beklemediğini iddia edildiğini söylemeye başladılar. Tokayev'in açıklamaları birçok kişi tarafından da ciddiye alındı. Örneğin Ramazan Kadirov olaya sert tepki göstererek Orta Asya rejimlerini Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline derhal desteklerini ifade etmeye çağırdı.

Bu nedenle şu soruyu sormak gerekiyor; gerçekten de Kazakistan, Tokayev'in böylesine cesur bir siyasi adım atmasına izin verecek kadar Rusya'dan uzaklaştı mı?

Kazak siyasi uzmanı Dimash Alzanov, Tokayev'in Forum'da Ukrayna hakkındaki açıklamalarının daha önce Kremlin ile üzerinde anlaşmaya varılan siyasi bir açıklama olduğuna ve "amacın da Tokayev'i bağımsız ve cesur bir politikacı, cesurca sorulardan kaçınan ve aynı zamanda pragmatizm politikası izleyen bir diplomat olarak göstermek" olduğuna inanıyor

Nitekim bu yılın Ocak ayında hükümet karşıtı kitlesel protestolar sırasında neredeyse düşme tehlikesiyle karşı karşıya kalan ve ancak Rus ordusunun müdahalesiyle kurtulan Kazak rejimi, nasıl olurda Rus karşıtı bağımsız bir dış politika benimseyebilir ki?

Ayrıca Kazakistan'ın Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline ilişkin genel tutumu zaten biliniyor. Çünkü Kazakistan Dışişleri Bakanlığı bu konuda defalarca açıklamalarda bulundu. Ancak basit bir şekilde de olsa hala bunları reddediyor. Nitekim Forumun yöneticisi Margarita Simonyan'ın, genel olarak bu düzeydeki olaylarda olduğu gibi önceden üzerinde anlaşmaya varılmamış olsaydı Tokayev'e böyle bir soru sormayacağı açıktır.

Dolayısıyla Kazakistan hala Rusya'nın etkisi altındadır ve bazı yönlerden Kremlin, ekonomik çıkarlarına göre Tokayev'in siyasi veya başka bir pozisyon almasına izin vermektedir. Bu ise Kremlin'in Kazakistan üzerindeki etkisini kaybettiği anlamına gelmiyor. Ancak bu, Rusya'nın Batı'dan gelen birçok ekonomik yaptırımları atlatmak için Kazakistan'ı bir arka kapı olarak kullanmak istediği anlamına geliyor.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ömer Farisi